

SZENT IMRE EGYETEMI OKTATÓKÓRHÁZ	BETEGTÁJÉKOZTATÓ ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT ÁLTALÁNOS SEBÉSZETI PROFIL	FNY1007/1 Változat: 2
Tárgy: Betegtájékoztató és beleegyező nyilatkozat a mellékpajzsmirigy-túlműködés miatt végzett műtéthez		Oldalszám: 1/3

BETEGTÁJÉKOZTATÓ ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT A MELLÉKPAJZSMIRIGY-TÚLMŰKÖDÉS MIATT VÉGZETT MŰTÉTHEZ

1. Beteg¹ neve: **TAJ száma:**

Beküldő diagnózis:

2. Tájékoztató tartalma:

A műtéthez, melyet tervezünk, szükséges az Ön beleegyezése. Ahhoz, hogy dönteni tudjon, az alábbi ismertetéssel szeretnénk segítségére lenni a betegségről, valamint a beavatkozás jelentőségéről, módjáról, következményeiről és a szóba jöhető szövődményekről.

A betegség és következményei

A négy mellékpajzsmirigy kicsiny, 3-5 mm-es korong alakú képlet, mely párosan a két pajzsmirigylebény mögött helyezkedik el. Hormont termelnek, mely elsősorban a csontok ásványi anyagcseréjét szabályozza.

Túlműködés esetén a túl magas hormonszint miatt a csontok elmeszesednek; a vérben és a vizeletben felszaporodó kalcium vesekőképződéshez és a vese károsodásához vezethet. További következmény lehet a gyomorfekély-képződés és hasnyálmirigygyulladás, szívritmuszavar, magas vérnyomás.

Elsődleges túlműködés:

Oka – egy vagy több mellékpajzsmirigy daganata, vagy egyszerű túlműködése.

Daganatos növekménynél általában csak az egyik mellékpajzsmirigy érintett, így ennek eltávolítása a kezelés lényege. Amennyiben több mellékpajzsmirigy érintett, abban az esetben mindegyiket teljes egészében, vagy nagyrészt el kell távolítani.

Másodlagos túlműködés:

Oka a mellékpajzsmirigyen kívülről kiinduló zavar pl. vesefunkció-zavar dializált betegeknél vagy veseátültetés után. Mivel mind a 4 mellékpajzsmirigy érintett mindegyiket el kell távolítani, egy kis ép mellékpajzsmirigy-szövet visszahagyásával.

Az Önnél megállapított mellékpajzsmirigy-túlműködés miatt műtétet javasunk.

A műtét elmaradása esetén a fenti tünetek, panaszok fennmaradnak, súlyosodhatnak, további szövődményekhez vezethetnek.

Ha a mellékpajzsmirigy- túlműködés oka a rossz kalcium-felszívódás, vagy fokozott kalcium-vesztés, akkor az alapbetegséget kell elsősorban kezelni (diéta, gyógyszeres kezelés)

A műtéti beavatkozás:

Altatásban egy nyaki harántmetszésből, egyes esetekben esetleg néhány kisebb metszésből lehetőleg mind a 4 mellékpajzsmirigyet feltárjuk. Ezután lehet egy esetleges intraoperatív szövettani vizsgálattal eldönteni, hogy csak 1, vagy több mellékpajzsmirigyet kell eltávolítani.

Amennyiben a 3 és ½ részt távolítják el, ésszerűnek tűnik az egészséges mellékpajzsmirigyet lefagyasztani, hogy igen alacsony szérumszint esetén beültetni lehessen, pl. az alkar izomzat közé.

Másodlagos túlműködésnél végzett teljes mellékpajzsmirigy eltávolításnál célszerű egy ülésben rögtön elvégezni a beültetést. A túlműködés kiújulásakor (kb. 5 %-ban) elegendő csak az alkar területén a mirigyet felkeresni és eltávolítani.

Rosszindulatú daganat esetén szükség lehet a szomszédos szervek (nyirokcsomók, pajzsmirigy, izomzat, kötőszövet) együttes eltávolítására.

A sebüregebe 1-2 csövet helyezünk, hogy a műtét utáni 1-2 napban keletkező sebváladékot kivezzük. A sebet varratokkal vagy kapcsokkal egyesítjük.

Néha a mellékpajzsmirigyek nem a típusos helyen találhatók, néha 4-nél több is lehet. Amennyiben a műtéttel nem érünk el eredményt, újabb műtétre lehet szükség. A műtét menetét ilyenkor nehéz megjósolni. Szükség lehet pl. a mellékpajzsmirigyet a nyelőcső vagy/ és a nyaki csigolyák mentén keresni, pajzsmirigyiszövetet eltávolítani, vagy a mellkast megnyitni.

Kérjük, adja beleegyezését már most a tervezett műtéti típus szükség szerinti és ésszerű megváltoztatásába, illetve kiterjesztésébe, mivel a beavatkozás altatásban történik, és ilyenkor már újabb beleegyezést nem tudunk nyerni.

Milyen szövődmények és mellékhatások léphetnek fel?

A betegre háruló kockázatok

Valamely beavatkozás abszolút kockázatmentességét egyetlen orvos sem garantálhatja.

Általában műtéti kockázatnak az *eredménytelenség* illetve az olyan *szövődmények* valószínűségét nevezzük, amelyek a szakmai szabályok betartása mellett is előállhatnak, bekövetkeztük előre nem látható és teljes biztonsággal nem védhető ki. Értelmszerű, hogy ezekért a sebész nem terheli felelősség, ezt a (minimális) kockázatot a betegnek kell vállalnia, amikor beleegyezést ad a műtéthez. Ilyen kockázati tényezők pl.: a szokatlan anatómiai viszonyok, más társuló betegség vagy kóros állapot, a szervezet szokatlan reakciója a műtét során felhasznált anyagokra illetve magára a műtéti beavatkozásra.

¹ A beteg jogi definíciója: Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 3. § a) pontja szerint: "beteg: az egészségügyi ellátást igénybe vevő vagy abban részesülő személy"

SZENT IMRE EGYETEMI OKTATÓKÓRHÁZ	BETEGTÁJÉKOZTATÓ ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT ÁLTALÁNOS SEBÉSZETI PROFIL	FNY1007/1 Változat: 2
Tárgy: Betegtájékoztató és beleegyző nyilatkozat a mellékpajzsmirigy-túlműködés miatt végzett műtéthez		Oldalszám: 2/3

A műtét után nyaki **fájdalom és nyelési panaszok** léphetnek fel. Nyálkahártya duzzanat a műtét utáni első napokban rekedtséghez, beszéd – és légzési zavarokhoz vezethet.

Szomszédos szerv sérülése vagy károsodása (pl. légcsőkárosodás légzési zavarokkal) a legnagyobb gondosság mellett sem zárható ki. A hangszalagot beidegző idegszál közelsége miatt ezek is sérülhetnek. Következménye **hangszalagbénulás**. Első beavatkozásnál ennek rizikója alacsony, ismételt műtétnél lényegesen megnő. Egyoldali hangszalagbénulást néha nem is lehet észrevenni, gyakran azonban rekedtséghez, és/vagy folyadék ivásánál mellényeléshez, illetve néha nehézlégzéshez, fulladásérzéshez vezethet. Ha nyomás vagy idegvongálás okozta, az esetek felében néhány héten- egy hónapon belül visszafejlődik.

Kétoldali hangszalagbénulás nagyon ritka. Súlyos légzési zavarhoz vezethet. A légzési zavar megszüntetéséhez műtétilag kell a hangszalagokat rögzíteni, s így a levegő áramlásának útját biztosítani. Fulladásveszély esetén sürgősséggel légszomtszést kell végezni.

A műtét alatti vagy utáni erős **vérzés** újbóli operációt és/ vagy vérátömlesztést igényelhet.

A bőr és a nyálkahártya elektromos áram, forróság, illetve fertőtlenítőszer által okozott sérülése ritka; ezek maguktól gyógyulnak.

Sebgyógyulási zavarok ritkán felléphetnek, bizonyos esetekben műtéti beavatkozás szükséges a sebváladék vagy genny kivezetésének biztosítására.

A seb duzzanata és / vagy nyaki feszülés érzés általában magától megszűnik.

Sebgyógyulási zavar, vagy kifejezett hajlam esetén erős, elszíneződött heg képződhet, mely fájdalmas lehet és esztétikailag is zavarhat; a heg zsugorodása mozgászavarhoz vezethet. Konzervatív eszközökkel (kenőcsök, masszázs) és/vagy korrekciós műtéttel meg lehet kísérelni a hegek állapotát javítani.

Amennyiben a visszahagyott, vagy beültetett mellékpajzsmirigy-szövet nem működik elegendő szinten, alulműködés lép fel alacsony szérum kalcium szinttel, mely elsősorban hiányjelenségként a száj körüli és a kéz- illetve lábizomzatban jelentkező rángások formájában jelentkezik. Súlyos esetben általános **izomgörcs** léphet fel. Általában elég bizonyos ideig kalcium-pepszgő vagy rágótabletta adása, esetleg D-vitamin készítménnyel kiegészítve. Speciálisan másodlagos túlműködés esetén a csontok mészigénye olyan nagy lehet, hogy a kalciumot és D- vitamint akár több mint 1 évig kell adni.

Mint minden műtéti beavatkozásnál, ezen műtétknél is a nagyobb vénákban **vérrög** (trombózis) alakulhat ki, mely leszakadva egy másik ér ürterét elzárhatja (embolia). Megelőzésére véralvadásgátló anyagot (pl. Heparin injekciót) adunk, mely vérzékenységhez, egyes esetekben súlyos véralvadási zavarhoz vezethet.

Az esetleges korábbi és jelenleg fennálló kísérőbetegségek (pl. szív-keringési rendszer, tüdő, máj, véralvadási zavarok) jelentőségét megbeszéljük Önnel.

A beavatkozás körüli időszak jellemzői

A beavatkozás előtt:

Az operáló orvos meghatározza, hogy a véralvadásgátló gyógyszereket (pl. Syncumar, Aspirin), ha ilyet kap, szüneteltesse, illetve helyette milyen más gyógyszert – leggyakrabban a bőr alá beadott kis molekulásúlyú heparint – állítsunk be.

A beavatkozás után:

- a műtétet követően infúzióban folyadékpótlást kap, fájdalmát csillapítjuk, pulzusát, vérnyomását rendszeresen ellenőrizzük. Esetleges egyéb kísérőbetegségei további ellenőrzéseket tehetnek szükségessé
- a műtét napján este segítséggel felkelhet,
- A műtét utáni időszakban a vér kalciumszintjét ellenőrizzük, illetve rutinszerűen gégzseti kontrollvizsgálatra is sor kerül
- A varratokat, kapszokat a műtét utáni 3. napon távolítjuk el.
- Tusolni a varrat, illetve kapcsolódás után azonnal szabad, tartósabb vízben tartózkodás (fürdés, úszás) csak 2-3 hét múlva javasolt.
- Fizikai megterhelés a műtétet követő 4 hétben nem javasolt.
- Beszélje meg kezelőorvosával a szükséges további teendőket.

A beteg által feltett kérdések és orvosi válaszok:

- 1. Kérdés:
- Válasz:
- (További kérdések és válaszok esetén pótlap használata szükséges.)
- **A beteg kérdést nem tett fel (szükség esetén kérjük „X”-el jelölni, s az üresen hagyott „válasz/kérdés” „válasz/kérdés” területet áthúzni!):**

Ezúton kijelentem, hogy a jelen formanyomtatványt megismertem, és az annak maradéktalanul megfelelő tartalmú tájékoztatást a kezelőorvostól megkaptam, melyet megértettem és tudomásul vettem.

3. Beleegyző nyilatkozat tartalma:

NYILATKOZAT A MELLÉKPAJZSMIRIGY-TÚLMŰKÖDÉS MIATT VÉGZETT MŰTÉTRŐL

A MELLÉKPAJZSMIRIGY-TÚLMŰKÖDÉS MIATT VÉGZETT MŰTÉTBÉ BELEEGYZEM.

Alulírott tudatában vagyok, hogy kezelőorvosom javaslata alapján, betegségem gyógyítására, rajtam mellékpajzsmirigy-túlműködés miatt műtét elvégzése szükséges. Kijelentem, hogy ezen írásbeli tájékoztatót elolvastam (illetve kérdésem

SZENT IMRE EGYETEMI OKTATÓKÓRHÁZ	BETEGTÁJÉKOZTATÓ ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT ÁLTALÁNOS SEBÉSZETI PROFIL	FNY1007/1 Változat: 2
Tárgy: Betegtájékoztató és beleegyező nyilatkozat a mellékpajzsmirigy-túlműködés miatt végzett műtéthez		Oldalszám: 3/3

alapján szóbeli felvilágosítást kaptam), a vizsgálat lényegét megértettem és a vizsgálatlal járó esetleges szövődmények kockázatát vállalom. Felelősséggel kijelentem, hogy tudtommal a szervezetembe pacemakert (szívritmus szabályozót), olyan fémprotézist, vagy más fémanyagot, illetve elektromos árammal működő készüléket (pl.: hallókészülék) nem ültettek be, nem viselek, amely miatt a mellékpajzsmirigy-túlműködés miatt szükséges műtét nem végezhető el.

Ezúton nyilatkozom, hogy a tájékoztatóban foglaltakat megértettem, további igényelt felvilágosítást megkaptam, a mellékpajzsmirigy-túlműködés miatt szükséges műtét elvégzéséhez

hozzájárulok nem járulok hozzá. (Megfelelő részt kérjük „X”-el jelölni!)

Tájékoztattak arról, hogy az ellátásom során keletkezett egészségügyi adataim feltöltésre kerülnek az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térbe (EESZT), amihez rajtam kívül az ellátásomat végző egészségügyi szolgáltatók is hozzáférnek. Tájékoztattak továbbá, hogy az egészségügyi adataimhoz eleve korlátozott a hozzáférés, alapállapotban csak a kezelőorvosom vagy a kezelésben résztvevő orvos férhet hozzá a kezelés ideje alatt. Jogosult vagyok rendelkezni az EESZT által kezelt egészségügyi adataimmal, valamint engedélyezni és korlátozni tudom a hozzáférési jogosultságát az egyes egészségügyi szolgáltatóknak, orvosoknak. Az egészségügyi adataimmal való rendelkezéseimet megtehetem az EESZT lakossági portálján (www.eeszt.gov.hu) vagy személyesen ügyintézés keretében bármely Kormányablaknál.

Jelen nyilatkozatom alapján a személyes adatok jogosultja ezennel visszavonásig hozzájárulok ahhoz, hogy az Adatkezelő Adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatában (<https://www.szentimrekorhaz.hu/hu/adatkezelesiszabalyzat.html>) meghatározott feltételek alapján, az abban foglalt Adatkezelők a megadott személyes Adataimat (azonosító és kapcsolattartási adataim: név, telefonszám, e-mail és egyéb azonosítók) és az ellátásomhoz közvetlenül szükséges egészségügyi adataimat, továbbá a szükséges vagy folyamatban lévő, illetve befejezett gyógykezelésre vonatkozó, valamint a gyógykezeléssel kapcsolatban megismert egyéb adataimat az Adatkezelő révén nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos feladataik ellátásához szükséges mértékben kezeljék, az egészségügyi szolgáltatás nyújtásához szükséges esetben továbbítsák. Tudomásul veszem, hogy a jelen nyilatkozatomban foglalt hozzájárulásom alapján történő adatkezelésre a Szabályzat, illetve a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályok, így különösen az EU 2016/679 sz. Általános adatvédelmi rendelet (GDPR), az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló Infotörvény, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, valamint a gyógykezelés céljából történő adatkezeléssel kapcsolatban az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény rendelkezéseire vonatkozik.

Döntésemet részletes írásbeli és szóbeli tájékoztatást követően hoztam meg, tisztában vagyok azzal, hogy fenti nyilatkozatomat bármikor, korlátozás nélkül visszavonhatom.

Kelkezés helye, ideje:

..... (tájékoztató orvos neve olvashatóan) (műtétet/beavatkozást végző orvos neve olvashatóan) (nyilatkozó személy neve olvashatóan)
..... (tájékoztató/felvilágosító orvos aláírása, ph.) (műtétet/beavatkozást végző orvos aláírása, ph.) (nyilatkozó személy aláírása)

A klinikai állapot megítélése szerint jogállása*: (Megfelelő részt kérjük „X”-el jelölni!)

cselekvőképes beteg, de valamely okból kifolyólag fizikálisan képtelen az aláírásra

korlátozottan cselekvőképes beteg cselekvőképtelen beteg

törvényes képviselő nyilatkozattételre jogosult személy**

..... (kezelőorvos neve olvashatóan) (tanú neve) (tanú neve)
..... (kezelőorvos aláírása, orvosi pecsétje) (tanú lakcíme) (tanú lakcíme)

*Jogszabály szerint szellemi szintjének megfelelően a cselekvőképtelen és korlátozottan cselekvőképes személyt is tájékoztatni kell egészségügyi állapotáról.

**Nyilatkozattételre jogosult személyek azok a közeli hozzátartozók, akik nem törvényes képviselők (nem gondnokok, szülők vagy gyámok), azonban a cselekvőképtelen beteg helyett jogosultak nyilatkozatot tenni.